

Budapestre vonatkozó ujságcikke

Osztályozás

910.2

Szerző:

Cím:

Diszkardot adnak
Romanellinek,

Forrás:

Az Est

Bp

(Helv)

iaiax. iz

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helyszám

Diszkardot adnak Romanellinek

Budapest hálája az olasz misszió vezetőjének

— Az Est tudósítójától —

— Menjünk az olasz misszióhoz!

Ha nem akarta a kétségbeesett ember már elvesztett ügyét kizárólag az Uristenre bízni, úgy hónapokon át nem volt máshova fordulnia, mint az olasz misszióhoz. Többnyire foglyok kiszabadításáról és kivégzések megakadályozásáról volt szó és a misszió közbelépése a proletárdiktatura rabjainak kiszabadítása ügyében többnyire, a halálraszántak életének megmentése ügyében pedig kivétel nélkül mindig eredményes volt.

A proletárdiktatura kikiáltása után a francia misszió elment Budapestről s az olaszok vették át az entente képviselőt. Az olasz misszió azonban csak akkor emelkedett nagyobb jelentőségre, a mikor — május közepén — Romanelli ezredes vette át a vezetését. Romanelli neve az ellenforradalmi mozgalmak idején valóságos fogalommá vált: mindenki tudta, hogy baj esetén csak hozzá kell futni és ha valaki, úgy ő fog segíteni...

A már szinte legendás olasz ezredes régi római családból származik; egyik nagybátyja a pápai zuávok parancsnoka volt a hetvenes években. Romanelli a háboruban a

trentinói, isonzói és a piavei fronton küzdött; a budapesti misszió vezetésével május 8-án bizta meg Segré tábornok, a bécsi fegyverszüneti bizottság elnöke.

Budapestben Romanelli nemcsak az entente érdekeit képviselte, hanem képviselt minden olyan ügyet, melyben az igazság, a jog, a tisztesség forgott veszélyben. Mindenkit szívesen fogadott és minden ügyben eljárta, ha azt látta, hogy tisztességes embert jogtalanul zaklatnak vagy bántalmaznak. Az olasz misszió tisztjei éjjel-nappal munkában voltak heteken keresztül, de főként a június ellenforradalmak idején. Az októberi akasztások megakadályozására nem volt elég az energikus jegyzék, melyet Kun Bélához intézett Romanelli, — mivel az előkészületeket már megtették a kivégzésekre, az ezredes elküldte Salem kapitányt Jancsikhoz, a ki ugyanakkor az országháza előtt is akart akasztatni. Salem csak ennyit mondott Jancsiknak:

— Az entente nevében kijelentem önnek, hogy önök mindannyian az életükkel fizetnek érte, ha akasztás lesz. Ezt jegyezze

meg magának.

Romanelli parancsára az olasz tisztek több ízben eljártak Kiss Miklósnál, a katonai forradalmi törvényszék elnökénél is: a leg-többször azonban Kun Bélával tárgyaltak. Néhány hétig Budapesten volt Hennsler olasz kapitány, a ki úgy beszélt Kunnal, mint egy kocsissal. Pedig akkor az egész olasz misszió három tisztből és harminc katonából állott, itt, a vörös terror egész tengerének közepén.

A vidéken is tudták mindenütt, hogy csak Romanellitől lehet segítséget várni és ha idejekorán fordultak hozzá, Romanelli minden esetben közbe is lépett. Szekszárdon, Solton és Vadkerten százánál több kivégzést akadályozott meg az olasz misszió közbelépése.

Nem ritka eset volt, hogy az éjjel felre kitűzött kivégzésről egy órával előbb értesült a misszió; ilyenkor valósággal futottak a veszthelyre (többnyire a Margit-körúti katonai fogházba) és nem egyszer már csak percekben múlt a halálraszántnak élete.

Az olasz tisztek mellett meg kell emlékeznünk egy szerény olasz szerzetesről, Gallerani Bonaventuráról, a ki hónapok óta közvetíti az érintkezést a szerencsétlen emberek kétségbeesett családjá és a misszió között; a szerviták rendháza egész bucsujáró helylyé vált;

a derék Pater Bonaventura reggeltől estig panaszokat hallgatott és kérvényeket vett át és sok éjszakán ő cipelte Jancsik vagy Kiss elvtársakhoz az olasz misszió valamelyik tisztjét, hogy egy-egy halálraitélnek életét megmentse.

A megmentettek kivül kevesen tudják, mit köszönhet Budapest Romanellinek. Hálás is volt érte Budapest: készséggel terjesztette azt a pletykát, hogy az olaszok a vörös hadseregnek munióit és ágyut adtak. Az ezredes tiltakozott e gyanúsítás ellen, melyet éppen olyan ostobaságnak tartott, mint azt a mesét, hogy az olaszok jó barátai Kun Bélának. A székesszár, mendemondák szerencsére nem szegték kedvét: ezektől egészen függetlenül eljárta minden magyar ügyben, mintha Budapest a leghatalmasabb lett volna iránta. Egész politikáját megvilágítja ez a szép mondata:

— Én római vagyok; fajom már kétezer évvel ezelőtt megtanulta, hogy egy legyőzött népet sohasem szabad megalázni.

És Romanelli nemcsak beszél, hanem e szerint cselekszik is: tegnap ellenség volt, ma több mint jó barát.

A főváros polgárságának körében mozgalom indult meg, melynek az a célja, hogy egy diszkardátnyújtásával fejezzék ki Romanelli iránt Budapest háláját.